

SKÄRMFRITT ÄVEN FÖR VUXNA?

"Jag har blivit sjuk och är hemma, men nås på mejl och mobil". Chefen som visade mig sms:et gjorde referensen till influensan och problemen som skulle följa. Självtänkte jag på hur tidstypiskt meddelandet var. I en mening illustrerar det hur arbete och fritid vuxit ihop för oss som arbetar i tjänstesamhället. Vi är sjuka, men tycker att det är självklart att vara nåbara och redo för arbete.

Nu bär vi med oss kontoret vart vi än ska. Mejlen får vi lika lätt och snabbt som sms. Vid en första anblick kan det tyckas vara en liten förändring, men den är större än något som hotar intäkterna för de traditionella telekomföretagen. När mer av våra relationer sker digitalt så innebär det att vi ständigt har dem närvarande och allt oftare förväntas agera när någon försöker nå oss. Lägg därtill molntjänster som ger oss ständig tillgång till arbetsdokument och sociala medier som gör relationer geografiskt oberoende.

Fackförbundet Unionen har träffsäkert beskrivit en del av detta som att den som vabbar (vård av sjukt barn) inte längre bara förväntas finnas närvarande för barnen utan också för jobbet. De menar att vab nu ersätts av vob (att vabba och samtidigt jobba).

För oss människor kan detta leda till en av två känslor eller en blandning av dessa: stress eller en ökad känsla av frihet och kontroll. Stress och prestationsångest för att kraven ökar på oss, inte bara att vara tillgängliga utan också att agera. Egen kontroll och frihet för att det gör oss geografiskt oberoende. Det ger frihet att hantera arbetet på ett sätt som passar oss. Vi behöver inte längre vara slavar vid våra skrivbord och arbetsplatser.

Denna utveckling ställer krav på arbetsgivarna så att den nya tekniken utvecklar arbetet för medarbetarna och inte leder till oro. Det ställer också krav på oss som individer att hitta våra egna former för hur vi kan hantera detta. Vad utvecklingen medför i förlängningen är för tidigt att säga. Helt klart är att det öppnar för ökad effektivitet, fler relationer och gör oss geografiskt oberoende. Samtidigt är vi människor inte våra egna öar utan beroende av varandra. Idéer uppstår inte stokastiskt hos enskilda, utan ofta som resultat av samverkan. Vi behöver tid för reflektion, men hur hittar vi den när mobilen ständigt piper och ropar på vår uppmärksamhet?

Jag är personligen positiv till utvecklingen och för mig har den lett till frihet. En oväntad illustration av detta fick jag i samband med att jag lämnade politiken för att etablera egen verksamhet. Tre dagar innan jag tog detta steg ramlade jag i skidbacken och bröt arm och axel. Tack vare mejl och mobil kunde jag komma i gång parallellt med såväl självläk som operation. Det hade aldrig gått tidigare.

De av oss som har barn i ung ålder känner nog igen kampen i föräldraskapet för att hitta balansen mellan hur mycket tid barn spenderar på traditionell lek och hur mycket de ska få använda datorer av alla de slag. Ett begrepp som många använder är att definiera skärmfri tid för barnen. Kanske är detta något som borde gälla för oss andra också?